

Till Inrikesministeriet

Med e-post: kirjaamo.sm@gov.fi

Utlåtande: Förslag till Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ett nytt penningssystem (Dnr: VN/27332/2023)

Introduktion

Ålands Penningautomatförening (Paf) är en offentligrättslig förening vars lagstadgade syfte är att samla in medel till den åländska allmännyttan - såsom kultur, idrott och föreningsliv - genom att erbjuda trovärdiga och ansvarsfulla spel till allmänheten. Lotteriskatt från Pafs verksamhet uppbärs av riket och återförs till landskapet i enlighet med Självstyrelselagen för Åland 49 §.

Paf har tillstånd från Ålands landskapsregering att bedriva spelverksamhet på Åland, på fartyg med registrerad hemort i landskapet och på internet. Pafs verksamhet kontrolleras av Ålands landskapsregering. Paf har för avsikt att ansöka om licens i det finländska licenssystemet.

Paf vill inledningsvis tacka för möjligheten att ge synpunkter på förslaget till Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ett nytt penningssystem, Dnr: VN/27332/2023 (nedan "**Propositionen**" eller **Lagförslaget**")

1. Synpunkter på hur de mål som ställts upp i regeringsprogrammet har uppnåtts

Förverkligar den föreslagna författningsbelheten enligt er åsikt de mål för reformen av penningssystemet som ställts upp i regeringsprogrammet, dvs. att förebygga och minska de hälsomässiga, ekonomiska och sociala skadeverkningar som spelandet orsakar samt att förbättra penningssystemets kanaliseringsgrad?

Paf är av uppfattningen att centraliserade gränser för insättning eller förluster bör införas för allt onlinespel i en kommande finländsk reglering - detta för att kunna uppnå reformens syfte att förebygga och minska de hälsomässiga, ekonomiska och sociala skadeverkningar som spelandet orsakar. Såsom Paf har påpekat i tidigare höranden utgör en insättningsgräns som gäller gemensamt för samtliga spelbolag i licenssystemet ett betydligt mer effektivt verktyg för att främja konsumentskyddet. Licensspecifika insättningsgränser som nu föreslås i Propositionen erbjuder inte ett effektivt skydd av spelaren eftersom kunderna med lätthet kan förflytta sig mellan spelbolagen. Detta problem framgick tydligt vid den reglering som tillfälligt gällde under pandemin i Sverige vilken tillämpades specifikt på varje bolag för sig vilket resulterade i att kunderna enkelt kunde förflytta sig till nästa speloperatör så snart hen slagit i gränsen. Det är ett faktum att denna reglering inte ledde till önskad effekt och att en insättningsgräns som gällt för samtliga licenshavare skulle ha varit en mer

långsiktig lösning för att stärka konsumentskyddet¹. Paf menar att nuvarande förslag på reglering med avsaknad av centraliserade gränser har uppenbara brister från ett konsumentskyddsperspektiv och förverkligar således inte reformens mål. En nationell gemensam insättningsgräns för onlinespel som omfattar samtliga spel och samtliga spelbolag inom licenssystemet vore mycket mer kraftfullt för att uppnå det eftersträlvade syftet att skydda spelarna.

Vad gäller målet att uppnå en hög kanalisering vill Paf lyfta fram att totalförbudet mot spelpengar (nedan även kallat bonus) och affiliates tyvärr kommer att ha en negativ inverkan på kanaliseringen eftersom affiliates, om de inte tillåts, kommer att fortsätta driva trafik till olicensierade aktörer. Det vore bättre att reglera dessa och ge dem möjlighet att verka inom licenssystemet och därmed främja kanaliseringen. Spelpengar är en funktion som spelarna uppskattar mycket och som även tillåts på de flesta licensmarknader. Ett "dubbelt" förbud mot spelpengar och affiliates-marknadsföring kan tyvärr komma att få dubbelt så skadlig effekt genom att affiliates då kommer fortsätta driva trafik till olicensierade aktörer och locka med bonusar som inte tillåts inom det reglerade systemet. Denna effekt vore inte önskvärd och går emot lagstiftningens syfte att skydda spelarna samt förbättra kanaliseringsgraden.

2. De huvudsakliga konsekvenserna

Ni kan berätta om er syn på konsekvensbedömningen i utkastet till proposition.

Paf hänvisar till de synpunkter som lyfts under övriga punkter i detta utlåtande rörande åtgärder för att nå ett starkare konsumentskydd samt högre kanalisering.

3. Helheter

Remissinstanserna ombeds yttra sig om nedan nämnda helheter. I utlåtandet ber vi er granska de viktigaste förslagen inom varje helhet, de alternativa handlingsvägarna, konsekvenserna, motiveringarna till lagstiftningsordning samt förslagen till paragrafer och motiveringarna till dem.

a. Penningspelslagens 1 kap. – Allmänna bestämmelser

1 § - Den föreslagna lagens tillämpningsområde omfattar penningspelsverksamhet som bedrivs i eller **riktas till riket**. Paf noterar att det kan vara förenat med tillämpningssvårigheter vad gäller bedömningen av om spelet anses riktat till riket eller inte. Detta med hänsyn till erfarenhet från den svenska marknaden som kantats av flertalet långvariga rättsprocesser som ännu idag är föremål för prövning huruvida spelet kan ansetts ha riktats till den svenska marknaden och huruvida spellagen anses vara tillämplig eller inte. Lagförslaget ger vid en första anblick sken av att detta regleras tydligt genom definition och exemplifiering i 4 §. Oaktat en utförlig beskrivning av begreppets omfattning skall man ha respekt för att olicensierade aktörer med tekniska möjligheter kan komma att kringgå

¹ Håkansson, Sundsvall, Lyckberg, August 23, 2021, [Effects of a national preventive intervention against potential COVID-19-related gambling problems. A self-report survey in online gamblers - PubMed \(nih.gov\)](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/35484848/) och <https://www.spelinspektionen.se/globalassets/dokument/informationsdokument/uppdrag-att-folja-upp-utvecklingen-av-spelandet-och-spelproblemen-pa-spelmarknaden-fi202103520-delrapport.pdf> sid 40.

bestämmelsen genom att inte falla in under “rikta-kravet” men ändå locka till sig finländska spelare och således falla utanför lagens tillämpningsområde.

b. Penningspelslagens 2 kap. – Ensamrättslicens, penningspelslicens och licens för spelprogramvara

6 § - Paf tillstyrker förslaget på penningspelslicens och ser det positivt att samtliga onlinespel inklusive e-bingo, förutom lotteri och hästspel, omfattas av regleringen i syfte att uppnå en heltäckande licensmarknad vilket är till gagn för en hög kanalisering. Paf tillstyrker vidare att vadhallning på hästar bibehålls inom ensamrättssystemet. Det finns inget skäl utifrån kanaliseringsmålet att inkludera hästspel i licenssystemet eftersom spelet till sin natur inte utgör en risk för kanaliseringen då ingen kan spela i poolerna “offshore”. Däremot skulle en inkludering av denna spelform riskera ge en radikalt ändrad bild av marknadsaktörer och därmed även ekonomisk fördelning. Från den svenska marknaden kan vi se att den som kontrollerar poolerna inom några år blir dominerande även på sportvadhallning. Detta skulle skapa en enorm effekt på branschen som helhet vilket knappast är önskvärt särskilt i ett så tidigt skede av en ny licensmarknad.

7 § och 32 § - Paf tillstyrker förslaget om krav på spelprogramvara men föreslår att det implementeras samtidigt som motsvarande bestämmelser om penningspelslicens träder i kraft i syfte att bidra till en hög kanalisering från början. Paf vill också understryka vikten av att prövning av programvarulicens behöver inkludera även sökandes närstående bolag för att undvika att bestämmelsen kringgås. Återigen kan det refereras till exempel från Sverige där införandet av programvarulicens inte har fått önskad effekt eftersom det utgör i det närmaste endast ett anmälningsförfarande, och lätt kan kringgås genom att ett separat bolag bildas för att ansöka om programvarulicens medan dess systerbolag fortsätter att leverera spel till olicensierade aktörer. Slutligen vill Paf framföra att innehavaren av programvarulicens även bör vara ansvarig för att de spel som företaget tillhandahåller för den finländska marknaden skall vara certifierade och godkända i enlighet med Penningspelslagens krav.

9 § - Av 9 § framgår det att en fysisk person eller juridisk person som avses i näringsverksamhetslagen (565/2023) 2 § 1 mom. eller 3 § 1 eller 2 mom. kan ansöka om licens i riket. Sådana juridiska personer utgörs utgående från näringsverksamhetslagen av finländska och utländska sammanslutningar och stiftelser. Paf utgör en offentligrättslig förening som grundar sig på landskapets speciallagstiftning (Landskapsförordning (1993:56) om Ålands Penningautomatförening och dess verksamhet). Paf har ett FO-nummer, men är inte registrerat i offentligt register över juridiska personer, d.v.s. handels-, förenings- eller stiftelseregistret.

Lagförslaget ger tydligt uttryck för att avsikten är att Paf skall kunna ansöka om licens i sin nuvarande föreningsform (sid 126). Med beaktande av Pafs särskilda föreningsform grundad på landskapets speciallagstiftning anser Paf ändå att det i 9 § eller dess förarbeten bör förtydligas att Paf kan ansöka om och erhålla licens i riket, för att undvika eventuella oklarheter. Förslagsvis kunde det anges att sammanslutning och stiftelse som har bildats enligt landskapet Ålands egen lagstiftning och som har

sitt registrerade säte, sin centralförvaltning eller sitt huvudsakliga verksamhetsställe i landskapet kan ansöka om och erhålla penningspelslicens och licens för spelprogramvara. Alternativt kunde det specifikt anges att Paf utgör en sådan juridisk person som kan beviljas licens enligt lagrummet.

10 § *punkt 8* - Vid den allmänna prövningen av sökandens lämplighet och tillförlitlighet bör även sökandes närstående bolag beaktas i bedömningen om sökanden har anordnat eller marknadsfört spel om pengar i strid med lotterilagen (1047/2001) på det sätt som föreskrivs. Detta för att förhindra att bestämmelsen med lätthet kan kringgås.

14 § - Vad gäller licensens innehåll anges det i 14 § punkt 4 att tillåtna marknadsföringsmetoder och marknadsföringssätt för penningspel skall anges. Paf ställer sig frågande till varför denna typ av detaljer skall anges i licensen eftersom penningspelslagens marknadsföringsregler torde gälla lika för samtliga aktörer för att främja likabehandling och fri konkurrens. Det anges vidare att detta skall baseras på de uppgifter om marknadsföring som sökanden lämnar vid licensansökan (sid 216). Paf avråder från att ställa krav på att sökanden ska behöva lämna detaljerade uppgifter om hur denne avser marknadsföra spelen i licensansökan. Uppgifter om licenshavarens tilltänkta marknadsföring är operativa affärsdetaljer som ändras över tid och kan endast återspegla en ögonblicksbild eller uppskattning. Kravet riskerar bli en administrativ börda som inte tillför något i praktiken.

c. Penningspelslagens 3 kap. – Anordnande av penningspel

25 § - I Lagförslagets 25 § föreslås bl.a. ett totalförbud för licenshavaren att erbjuda spelpengar, gratis penningspel, nedsatt pris eller kombinerade erbjudanden. Genom detta begränsas avsevärt de licensierade speloperatörernas konkurrenskraft på marknaden, vilket betyder att de bolag som står utanför licensmarknaden ges en otillbörlig konkurrensfördel och därmed kommer att ha en negativ inverkan på kanaliseringen. I förslaget till regeringsproposition sid 93-94 konstateras att de viktigaste orsakerna som finländska spelare uppgett till att de spelar spel utanför systemet är bl.a. bonusar och gratisomgångar, detta utgående från en enkätundersökning av KKV år 2023. Detta ger ytterligare stöd för att förbud mot spelpengar m.m. de facto har en negativ inverkan på kanaliseringen.

Vid en jämförelse med andra länder i Europa (Bilaga 1) kan det konstateras att det stora flertalet av länderna i sina licenssystem har valt att tillåta viss form av "spelpengar" (bonus) eller rabattliknande initiativ just i syfte att främja en hög kanaliseringsgrad. Det kan ifrågasättas varför Finland väljer att inte göra detsamma. Målet att nå en hög kanalisering går hand i hand med att säkerställa ett högt konsumentskydd genom att bibehålla spelandet inom det reglerade systemet med den kontroll och de skyddsmekanismer som däri inbegrips. Genom att utestänga licensierade aktörer från viktiga konkurrensverktyg uppfylls inte det eftersträlvade syftet att uppnå en hög kanalisering och skydda spelarna.

28 § - Paf stöder förslaget på central spärrlista likt svenska "Spelpaus" där spelare genom en anmälan till tillsynsmyndigheten kan spärra allt spelande som kräver registrering. Paf anser att bestämmelsen kunde tydliggöras så att det direkt framgår att även marknadsföring till spelare som registrerat sig på

spärrlistan är förbjuden. Paf noterar att ett dylikt förbud att rikta direktmarknadsföring till spelare som spärrat sig från spel återfinns i 51 § men tycker att det kunde tydliggöras.

29 § - Paf stöder förslaget på gränser för penningöverföring men avstyrker starkt att de skall vara licenshavarspecifika. Såsom redan redogjorts för ovan förespråkar Paf istället centraliserade gränser som gäller gemensamt för samtliga licenshavare i licenssystemet i syfte att säkerställa ett högt konsumentskydd. Paf noterar att lagstiftaren i Propositionen de facto ger uttryck för att man stöder denna typ av centraliserade gränser och att de är tekniskt möjliga att genomföra (sid 153-154). Paf ifrågasätter varför centraliserade gränser trots detta inte införs från början och ser inte anledning att vänta med införande av dessa om man vill uppnå det verkliga syftet med lagstiftningen att skydda spelarna.

Paf tillämpar sedan år 2018 en självpåtagen årlig förlustgräns för samtliga kunder där en kund maximalt kan förlora 17500 euro per år hos Paf och unga spelare 20-24 år 8000 euro respektive 18-19 år 1800 euro per år. Vår förhoppning är att flera aktörer frivilligt ska följa efter och implementera dylika gränser för att skydda spelarna, men av erfarenhet har vi dock insett att det kommer krävas lagstiftning för att så skall ske. Paf noterar att lagstiftaren ger uttryck för att en ambition (sid 151, 154) att skydda särskilt unga spelare men Paf saknar en tydlig kravställning på detta område i Lagförslaget.

31 § - I Lagförslagets 31 § föreskrivs det att *“statsrådet genom förordning kan utfärda bestämmelser om licenshavarspecifika maximala förlustgränser per dygn, månad och år i fråga om penningautomatspel som förmedlas elektroniskt, kasinospel som förmedlas elektroniskt, med undantag för elektroniska pokerspel, och elektronisk penningbingo”*. Paf har inget emot denna möjlighet till ytterligare stringens men ifrågasätter varför denna begränsning inte omfattar samtliga spelformer under licenssystemet, d.v.s. även vadhållning och poker? Paf noterar att man i förarbetena ger uttryck för att viss form av spel skulle vara mindre farligt och grunda sig på skicklighet *“Som spel som delvis grundar sig på skicklighet omfattas vadhållning och nätpoker därmed inte av de bestämmelser om förlustgränser som utfärdas genom förordning”* (sid 226). Paf anser att det är vanskligt att indela spelformer i olika farlighetsgrad eftersom den tekniska utvecklingen går snabbt och olika spelformer kompletteras kontinuerligt med nya funktioner. En dylik riskklassificering av spel kan bli missvisande och ge en falsk trygghet hos konsumenterna av att t.ex. vadhållning eller poker inte skulle kunna leda till spelproblem. Allt spel är förenat med risk och bör hanteras därefter för att skydda konsumenterna. Paf föreslår således att 31 § ändras så att den omfattar alla spelformer som kan erbjudas under penningspelslicens. Vidare anser Paf att gränserna bör vara centraliserade och inte licensspecifika.

32 § - Se ovan synpunkter om programvarulicens under punkt b.

33 § - Omsorgsplikt. Paf noterar att kravet på omsorgsplikt är mycket vagt formulerat i Lagförslaget och kommer därmed att bli föremål för tolkning av marknadens aktörer. Det anges att licenshavaren skall hjälpa spelarna att minska sitt spelande *“när det är motiverat”* vilket är subjektivt. Det finns en överhängande risk att bestämmelsen kommer att tolkas på olika sätt av marknadens aktörer vilket

leder till ett svagare och inkonsekvent konsumentskydd. Situationen kan jämföras med den svenska spelregleringen där det tagit många år att utveckla praxis runt omsorgsplikten och ännu idag tolkas bestämmelsen olika av myndigheten respektive marknadens olika aktörer. Paf föreslår att bestämmelsen tydliggörs så att licenshavarna vet vilka skyldigheter som följer av omsorgsplikten vilket även främjar en mer enhetlig tillämpning och högre konsumentskydd.

34 § - I bestämmelsen regleras licenshavarens rätt att behandla personuppgifter. Paf anser att bestämmelsen under första mom. kunde utökas med tydligt ändamål att hantera personuppgifter inom ramen för omsorgsplikten, d.v.s. att ekonomiska- och hälsouppgifter får behandlas i detta syfte.

I andra mom. föreslås det att ett beslut som förhindrar eller begränsar en kunds spelande inte får grunda sig enbart på automatisk behandling av personuppgifter - ett sådant beslut kräver alltid en bedömning som görs av en fysisk person. För att kunna vidta snabba åtgärder för att förhindra potentiellt ytterligare skadeverkningar hos en kund anser Paf att automatiserade beslut som förhindrar eller begränsar en kunds spelande bör tillåtas inom ramen för omsorgsplikten och regleras i enlighet med artikel 22.2 (b) och punkt 4 i förhållande till artikel 9.2 (g) av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse i dataskyddsförordningen (GDPR). Paf vill understryka att förluster kan uppstå snabbt och det behöver finnas en möjlighet att använda sig av automatiska begränsningar/spärrar i syfte att skydda spelarna.

42 § - Spelsystemet, dragningsutrustningen och dragningsförfarandet för penningspel ska vara godkända av tillsynsmyndigheten eller besiktigade och godkända av ett kontrollorgan som tillsynsmyndigheten utsett. Av Lagförslaget framgår det dock inte närmare hur man avser reglera certifiering och andra tekniska krav för att säkerställa bl.a. spelsystems och slumpgeneratorers säkerhet utan detta skall regleras genom tillsynsmyndighetens föreskrifter. I detta avseende vill Paf understryka att det är viktigt att kraven på certifiering etc. blir ändamålsenliga och inte alltför administrativt betungande för licenshavarna. I t.ex. Sverige råder det en oproportionerligt betungande process där samtliga certifikat behöver förnyas var tolfte månad, även om inga ändringar har skett. Paf vill understryka att de tekniska kraven måste ställas i relation till identifierade risker. Paf föreslår att Finland tar inspiration från Spanien där certifikaten är giltiga tills vidare och uppdatering behöver ske vid licensansökan eller i de fall väsentliga ändringar sker. Paf står gärna till förfogande för att bistå med vår erfarenhet och exempel på hur andra marknader har reglerat detta.

43 § - I paragrafen föreskrivs det att spelsystem och dragningsutrustning som huvudregel skall placeras i Finland. Det bör säkerställas att spelsystems och dragningsutrustnings placering i AWS eller andra internationella molntjänster tillåts i enlighet med hur denna typ av verksamhet normalt opereras i dagens digitala samhälle. Paf uppfattar Lagförslaget som att denna typ av molntjänster kan användas eftersom tillsynsmyndigheten ges möjlighet verifiera tillförlitligheten hos spelsystemet och dragningsutrustningen genom distansförbindelse eller någon annan motsvarande metod.

d. Penningspelslagens 4 kap. – Marknadsföring av penningspel

Generella kommentarer avseende marknadsföring visavi kanalisering

Vad gäller den föreslagna regleringen av marknadsföring noterar Paf att lagstiftaren i många delar har haft för avsikt att begränsa t.ex. Tv- och radioreklam till vissa tider (sid 156) för att styra bort marknadsföringen från sårbara grupper såsom barn och ungdomar, men att man slutligen landat i att tillåta det mesta i traditionell media baserat på argumentet att främja en stark kanalisering. Paf menar att en så liberal marknadsföringsreglering i kombination med ett totalförbud mot spelpengar (bonus) och affiliatemarknadsföring kan riskera resultera i ett aggressivt "marknadsföringskrig" på den finländska spelmarknaden - vilket i sin tur kan inverka menligt på allmänhetens bild av ett fungerande licenssystem. Det kommer sannolikt även skapa mycket hög exponering av spel även för speciellt utsatta grupper. Om lagstiftarens avsikt är att främja kanaliseringen skulle det enligt Paf vara mycket mer effektivt att faktiskt tillåta någon form av spelpengar/bonus samt affiliatemarknadsföring då detta annars är verktyg som olicensierade aktörer omedelbart kommer att dra nytta av för att locka till sig kunder. I Propositionen ges uttryck för att marknadsföring är ett viktigt verktyg för att styra konsumenterna till den reglerade marknaden. Det är emellertid inte genom massiv marknadsföring som man kommer få spelarna att stanna inom licenssystemet utan snarare genom attraktiva produkt erbjudanden och "features" såsom möjlighet till rabatt eller bonus som konsumenten annars endast kan få hos olicensierade bolag. Paf menar att eventuella begränsningar av marknadsföringen i kanaler såsom TV/radio eller traditionell media sannolikt skulle ha mindre effekt på kanaliseringen medan begränsningen av att använda rabattliknande initiativ såsom bonus och free-spins vilket nu föreslås, kommer att verka direkt menligt på kanaliseringen. Paf vill i detta avseende hänvisa till en sammanställning som vi låtit ta fram där det framgår att det stora flertalet europeiska länder valt att tillåta spelpengar (bonus) inom sina licenssystem (Bilaga 1).

48 § i Lagförslaget reglerar att licenshavaren får marknadsföra penningspel och licenshavaren endast för egen del. Av förarbetena framgår att det man främst avser förbjuda är tredjepartsmarknadsföring via influencers och affiliates. Det framgår även att marknadsföringen skall vara "*måttfull samt nödvändig för att efterfrågan på penningspel ska styras in på penningspelsverksamhet som bedrivs med stöd av denna lag*", vilket dock inte närmare definieras. Paf anser att kravet på måttfull och nödvändig marknadsföring behöver förtydligas för att säkerställa en enhetlig tillämpning.

Paf anser att s.k. affiliatemarknadsföring - d.v.s. tredje parter som mot ersättning marknadsför spelbolag - bör tillåtas inom det reglerade systemet. Risken är annars att affiliates kommer att fortsätta verka för att locka spelare till den olicensierade marknaden och tillsammans med ett bonusförbud (25 §) kan effekten bli särskilt kännbar eftersom affiliates då har en uppenbar konkurrensfördel att locka konsumenter med bonus och liknande rabatter som erbjuds hos olicensierade aktörer. Paf ser att det finns en tydlig skillnad mellan affiliates och influencers, varav den senare kan locka till sig yngre målgrupper och glorifiera spelandet med hjälp av influencers ev. statusvärde medan affiliates utgör en näringsverksamhet för annonsering och jämförelse av spelsidor dit främst redan existerande spelare söker sig för att jämföra spelsidor snarare än inriktning mot nya kunder.

48 § *punkt 1* - Paf uppfattar det som att marknadsföringen på sociala medier endast får utgå från

licenshavarens eget konto, d.v.s. tredje parter såsom influencers etc. får inte marknadsföra spelbolag i sina egna kanaler men licenshavaren kan marknadsföra sig för egen del från sitt eget konto, och därigenom i sociala media medlemmars personliga flöden. Paf uppfattar det därmed som att det inte finns något generellt förbud mot riktad marknadsföring i sociala medier, förutsatt att marknadsföringen sker från spelbolagets egna konton och övriga krav gällande marknadsföringen iakttas, exempelvis i förhållande till unga personer. För att undvika oklarheter anser Paf att det i 48 § eller dess förarbeten ändå bör förtydligas att det inte finns något generellt förbud mot riktad marknadsföring på sociala medier. Förslagsvis kan det anges att riktad marknadsföring på sociala medier är tillåten om marknadsföringen i övrigt är förenlig med de krav som ställs i lagen. Paf vill i sammanhanget lyfta fram att marknadsföring i sociala medier är fördelaktig från konsumentskyddshänseende eftersom den kan kombineras med olika typ av filter för att säkerställa att den inte visas t.ex. för personer under 18 år.

Paf noterar i 48 § punkt 8 att marknadsföring tillåts vid idrottsevenemang och evenemang för allmänheten, trots att man kan utgå från att såväl barn och unga som andra sårbara grupper kan förväntas vistas på dessa ställen även i de fall evenemanget inte är särskilt inriktat mot barn. Paf anser generellt att det vore bra om marknadsföringen skulle begränsas till de kanaler där man kan undvika exponering för sårbara grupper genom att rikta marknadsföringen till personer över 18 t.ex. genom digital marknadsföring (se ovan) detta för att uppnå lagstiftningens syfte att skydda folkhälsan.

51 § - Förbud mot direktmarknadsföring (krav på uttryckligt opt-in). Paf noterar att det föreslagna förbudet mot direktmarknadsföring utan uttryckligt samtycke överensstämmer med vad som stadgas i kapitel 24 § 200 första stycket i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). I paragrafens tredje stycke återfinns dock ett undantag från kravet på samtycke avseende direktmarknadsföring av en leverantörs egna produkter/tjänster som hör till samma produktgrupp eller som annars är av motsvarande slag till en befintlig kund (s.k. "soft-opt-in").

Paf anser att ett liknande undantag bör införas i 51 §, givetvis under förutsättning att kunden skall erhålla tydlig information i samband med registrering av spelkonto att spelbolaget kan komma att skicka marknadsföring samt även få information om att kunden när som helst och på ett enkelt sätt kan tacka nej till fortsatt direktmarknadsföring.

I kapitel 15 § 2 i den svenska spellagen (2018:1138) finns ett förbud mot att rikta direktreklam till en kund som har stängt av sig från spel, medan måttfull direktreklam till andra befintliga kunder är tillåtet. Man har i den svenska spellagstiftningen inte gjort något avsteg från möjligheten att använda s.k. soft-opt-in vad gäller spelprodukter. Ett sådant undantag skulle te sig oproportionerligt begränsande jämfört med annan näringsverksamhet. Paf anser att spel bör regleras på samma sätt som övriga tjänster och näringsverksamhet där möjligheten till s.k. soft-opt-in tillåts.

e. Penningspelslagens 5 kap. – Tillsyn

Generellt kan det påpekas att det är av yttersta vikt att tillsynsmyndigheten ges tillräckliga

befogenheter för att kunna ingripa mot aktörer som saknar finländsk spellicens och vidta kraftfulla åtgärder för att bekämpa olicensierat spel samt i övrigt upprätthålla en sund och säker spelmarknad. I det avseendet är det viktigt att lagens tillämpningsområde inte begränsar möjligheten att ingripa mot de aktörer som erbjuder spel på den finländska marknaden utan licens (se punkt 1 ovan).

66 § - I Lagförslaget 66 § regleras att licenshavare är skyldiga att årligen rapportera till tillsynsmyndigheten vad gäller marknadsföringen av penningspel, spelverksamhetens utveckling, omsättningen och det följande årets planerade verksamhet och budget.

Paf anser att detta krav på årlig rapportering i vissa delar framstår som alltför betungande och kan liknas vid en ny licensansökan varje år. Paf har inget att erinra mot att konkreta uppgifter från föregående år ska inrapporteras till myndigheten för uppföljningssyfte. Men att behöva redogöra för planer inför nästkommande år kräver mycket arbete och kommer troligtvis att ändras under årets gång eller vara på så hög nivå att det inte tillför något större värde.

Paf vill poängtera att det är viktigt att rapporteringskrav utgår från konkret data som objektivt kan mätas (uppgifter om hur mycket/hur många/när/var, etc.) och att bolag inte ska behöva ta med subjektiva värderingar i sin rapportering. I Lagförslaget anges bl.a. att licenshavarna skall rapportera utredning om marknadsföringen av penningspel från föregående år (punkt 4), vilket kan presenteras väldigt olika och även uppfattas väldigt olika av mottagarna.

f. Penningspelslagens 6 kap. – Tillsynsavgift

Paf anser det generellt viktigt att licensavgiften är rimlig i förhållande till licenshavarens spelöverskott så att den inte riskerar ha en avskräckande effekt för att etablera sig på den finländska spelmarknaden.

68 § - Begreppet “spelbidrag” skulle med fördel kunna ändras till “spelöverskott” för att vara i linje med den terminologi som normalt används inom spelindustrin och undvika risken för missförstånd. Paf noterar att den maximala tillsynsavgiften för penningspelslicens uppgår till 265 000 euro per år vilket är betydligt högre än t.ex. den maximala tillsynsavgiften som gäller i Sverige om 500 000 kronor per år. Paf vill påpeka att avgiften inte får överskrida myndighetens verkliga kostnader för tillsynen.

g. Penningspelslagens 7 kap. – Förbjudande av penningspelsverksamhet och penningspelsmarknadsföring

Paf har inga synpunkter i denna del. Paf vill dock understryka vikten av att påföljder tillämpas konsekvent mot samtliga aktörer och i synnerhet vikten av att olicensierade aktörer utestängs från den finländska marknaden.

h. Penningspelslagens 8 kap. – Blockering av betalningsrörelse och nättrafik samt avlägsnande av webbinnehåll

Paf har inga synpunkter i denna del.

i. Penningspelslagens 9 kap. – Påföljder

Paf har inga synpunkter i denna del. Paf vill dock understryka vikten av att påföljder tillämpas konsekvent mot samtliga aktörer och i synnerhet vikten av att olicensierade aktörer utestängs från den finländska marknaden.

j. Penningspelslagens 10 kap. – Statsunderstöd för att förebygga och minska skadeverkningarna av spel

Paf har inga synpunkter i denna del.

k. Penningspelslagens 11 kap. – Uppgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde för att förebygga och minska skadeverkningar av penningspel

Vad gäller Institutet för hälsa och välfärd och Social- och hälsovårdsministeriets rätt att få uppgifter noterar Paf att rätten är omfattande. Kravet omfattar även “nödvändiga personuppgifter” vilket är otydligt och kan bli föremål för en subjektiv bedömning. Om det är något som licenshavaren är skyldig att lämna ut behöver det förtydligas i syfte att främja en enhetlig tillämpning.

l. Penningspelslagens 12 kap. – Sökande av ändring

Paf har inga synpunkter i denna del.

m. Penningspelslagens 13 kap. – Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

Paf anser att krav på programvarulicens bör träda i kraft samtidigt som kravet på penningspelslicens. Detta för att uppnå en så effektiv och enhetlig reglering från början. Det känns inte nödvändigt att speltillverkare skulle behöva en längre övergångsperiod i detta avseende.

n. Förslag till ändring av lotterilagen

Paf har inga synpunkter i denna del.

o. Andra lagförslag

Paf har inga synpunkter i denna del.

4. Övriga eventuella synpunkter och kommentarer om utkastet till proposition

Paf vill hänvisa till Bilaga 1 för en jämförelse med hur andra länder i Europa har reglerat bl.a.

spelpengar (bonus) och affiliatemarknadsföring. Av matrisen framgår det tydligt att de allra flesta länder har valt att tillåta någon form av bonus samt affiliatemarknadsföring inom sina licenssystem. Det kan också noteras att flera länder i Europa går mot ett införande av striktare gränssättning efter att ha haft separata licensspecifika gränser som inte fungerar för att upprätthålla ett starkt konsumentskydd, t.ex. i Spanien finns just nu ett pågående lagförslag om att implementera gemensamma insättningsgränser. Vi ser också en tydlig trend att införa striktare reglering av marknadsföring, t.ex. i Storbritannien och Spanien. Finland kunde med fördel ta inspiration från de länder som under flera år redan har haft licenssystem i kraft och se vad som har fungerat och vad som är föremål för ändring. Genom implementeringen av centraliserade insättningsgränser kunde det finländska licenssystemet bli en föregångare och erbjuda det mest skyddsvärda licenssystemet inom Europa från början istället för att behöva se över lagstiftningen och göra justeringar sannolikt redan efter några år. Paf noterar också att de liberala marknadsföringsreglerna för tv/radio och traditionell media kan riskera att bidra till en extremt omfattande marknadsföring som kan skada bilden av en hållbar spelmarknad och göra att konsumenterna, inklusive sårbara grupper, exponeras för spelmarknadsföring i mycket hög grad. Så var fallet i Sverige år 2019 i samband med introduktionen av det svenska licenssystemet - marknadsföringen var då långt ifrån måttfull och ansvarig minister har vid flertalet tillfällen kritiserat spelbranschen och efterlyst en större återhållsamhet avseende marknadsföring. Det skulle vara önskvärt om en liknande situation kunde undvikas i Finland.

Paf står gärna till förfogande för ev. frågor eller dialog i ärendet. Vänligen kontakta undertecknad eller legal@paf.com vid ev. frågor.

Mariehamn den 16 augusti 2024

Med vänlig hälsning,

ÅLANDS PENNINGAUTOMATFÖRENING

DocuSigned by:
Christer Fahlstedt
9168D621231448F...

Christer Fahlstedt, vd